

Corydoras schwartzi

eller hur det är att få hem en ny sorts fisk, del 2.

En totalt nersnöad kväll i början av mars sammanstrålade jag med några akvarievänner från Ramnäs och Västerås i en butik som bara har öppet några timmar i veckan. Det var bara till att trotsa vädret, om man nu ville komma dit. Killen som driver stället har annat arbete, och håller väl mest på med fiskarna för dess egen skull, inte för att driva en rörelse. Jag blev genast indragen av honom till ett kar med en grupp rejält stora grenmalar, *Farlowella acus*, som levde rövare som de värsta vedklyvande skogshuggare på natten med sina „mangrove”-rötter. Han fick lägga dit nya nästan dagligen! Därefter visade han mig en klunga rätt små yngel av de litet ovanligare L 204. Efter att ha beundrat dessa småttingar som man ju inte får se varje dag, fick jag syn på en grupp randiga *Corydoras* som jag aldrig sett i butik tidigare. Det visade sig vara åtta stycken vildfångade *C. schwartzi* som såg ut att vara i mycket god kondition. Den här malarten är väl inte direkt ovanlig i handeln, men av någon anledning har den hittills gått min näsa förbi. Det var dock någonting med deras utseende som inte stämde riktigt, men det tog en liten stund innan jag uppfattade vad det var. Deras känslspröt var helt bortnötta, så långt det gick in på nosen på dem! En *Corydoras* utan spröt ser ju inte ut som någon *Corydoras*, det hör ju liksom till karaktären hos dessa malar tycker jag. Men till slut kunde jag inte motstå frestelsen och bad att få köpa 4 st. Jag hade inte med mig nog pengar för alla åtta, men att köpa sex stycken och lämna de två sista åt sitt öde ville jag ju inte heller. Någon annan får ta hand om de fyra sista, tänkte jag. Jag såg till att det blev två av varje kön, och åkte hem ganska nöjd. Fast de där fyra som var kvar i butiken lämnade aldrig riktigt mina tankar ...

Hemma hade jag en grupp *C. aeneus* „Peru-goldstripe” som hölls i karantän efter en omfattande behandling mot bakterier. Detta passade utmärkt, då jag tyckte att de nya *C. schwartzi* kunde behöva litet sällskap. Dit fick de flytta efter sedvanlig acklimatisering. Det tog 30 sekunder, sedan var det full fart på nykomlingarna. *Aeneus*arna lät sig inte störas det allra minsta. Jag brukar kalla dem för „guldgrävargänget” för de arbetar och söker oförtrutet runt bland gruset hela tiden som det är ljust. Jag tänkte mig att när de nya får se att det är liv och rörelse i burken, så känner de sig säkrare. Efter att den första förvåningen hos *schwartzina* lagt sig såg det faktiskt ut som om de hälsade på varandra. Temperamentmässigt var *aeneus*arna dock betydligt livligare, med sina ständiga fodersök och kullerbyttor.

De fyra nya malarna stod inte på huvudet med nosen i bottengruset lika ofta som sina medboende och till en början tänkte jag inte särskilt på det. Efter ett tag insåg jag att det kunde ha med de saknade spröten att göra. Dessa behövs ju för fodersöket, och kanske hade de tilllockmed ont när de förde nosen längs gruset. Jag var dock övertygad om att dessa helt enkelt var bortnötta p.g.a. olämpligt bottenunderlag hos handlaren och inte p.g.a. missbildning exempelvis, så jag hyste inga tvivel om att de skulle växa ut igen inom ett par dagar. Mycket riktigt, redan efter två dagar kunde jag se att spröten började återbildas. Malarna var i finfin kondition och kilade upp och ned längs rutorna och fram och tillbaka längsmed botten. Någonstans hade jag läst om att *Corydoras* som förlorat sina spröt inte leker, så lek får man väl vänta på, tänkte jag när jag kikade på deras förhåvanden längs bakrutan.

Så blev det fredag och sedan blev det Lördag, och på Lördagar har den här affären öppet någon timme ... Jag kunde inte riktigt få de fyra små krabaterna som jag lämnat kvar ur mina tankar. Under tiden hade jag hunnit förbi bankomaten, så nu hade jag ingen ursäkt att inte åka till akvarieaffären och hämta dem! Sagt och gjort, några timmar senare simmade de återstående fyra hemma hos mig. Jag är helt övertygad om att de små gynnarna kände igen varandra, intro-

duceringen gick utan problem. Aeneusarna fick helt enkelt finna sig i att inte längre vara ensamma herrar på täppan. Man kunde med förvånansvärd tydlighet se skillnaden mellan „mina” fyra och de „nya” fyra, spröten hade redan växt ut någon mm på dem som varit hos mig i två dagar. De nya såg riktigt trubbnosiga ut i jämförelse, det hade tydligen gjort mycken skillnad att ha dem i det indiska gruset som inte har några vassa kanter.

Nu började sökandet efter skötselråd för *C. schwartzi*. Samtliga „Malbiten” som fanns hemma genomsöktes utan att jag kunde finna något mer än ett flyktigt omnämnande. Odlingsrapporter lyste med sin frånvaro. Jag kunde inte heller finna något i de övriga böcker eller tidskrifter jag hade att tillgå. Fångstplatsangivelserna varierade, så där hade jag inte mycket att gå efter heller. Efter sökningar på Internet blev jag inte mycket klokare, där kunde man läsa allt från att de var lättlekta till att de aldrig lekt i akvarium, och trivselvärdena för vattnet varierade oerhört på de hemsidor där sådana uppgifter överhuvudtaget nämndes. Samstämmiga uppgifter från olika håll angav dock att arten var en av de mera giftiga, ungefär som *C. barbatus* eller *C. sterbai* vilket uppmärksammats i samband med transporter. Det verkade inte som att det skulle gå att få fram några fler tillförlitliga uppgifter med mindre än att man själv finner någon som hållit djuren. Efter tips från en akvarist-kamrat visade det sig att jag faktiskt kände någon som hade tre exemplar av *C. schwartzi*!

Ett telefonsamtal senare bekräftades saken, min bekant Klaus hade verkligen samma art, så nu kunde jag få förstahandstips. Han berättade att de inte lekte lika lätt som exempelvis *C. aeneus* och *C. paleatus* (inklusive deras albinoformer) vilka han också höll. Han hade fått tag på sina exemplar viltfångade från en akvarie-grossist som också är medlem i Svenska Guppysällskapet, vilket vi båda tillhörde. Djuren som jag köpt och de som min bekant hade härrörde inte från samma importkälla. Grossisten som Klaus och jag kände är en hängiven akvarist och fiskodlare som förmodligen själv importerat dessa djur vid en av sina resor till Sydamerika. Han hade visserligen fått *C. schwartzi* att leka, men inte lika resultatrikt som för många andra *C*-malar. Förutom detta med att de inte lekt lika lätt för honom så låg det ingen skillnad i hur min bekant höll sina *schwartzi* och de andra *Corydoras*arterna han hade. Så bra, tänkte jag, då kan ju inte mycket gå fel. Jag beslöt mig för att även i fortsättningen hålla dem tillsammans med aeneusarna, de verkar trivas bra ihop eftersom de ständigt tumlar runt med varandra på ett till synes vänskapligt sätt.

På Tisdag nästa vecka skall jag besöka Klaus utanför Stockholm och då tänker jag ta med mig en av honorna som en liten överraskning åt honom. Det kan ju vara trevligt för hans tre små „ensamma” exemplar att få en kompis av samma slag, och jag har ju ändå fortfarande sju kamrater som får vara tillsammans! Skulle båda eller ett av gängen börja leka, då kunde vi ju meddela våra erfarenheter till varandra.

Jag har börjat fästa mig vid det litet speciella utseendet hos dessa malar, som på sätt och vis ger ett intryck som ligger mellan randigt och fläckigt. *C. schwartzi* hör till de malar som har svart ögonmask och mönstring på ljus gråvit bottenfärg och en randig stjärtfena. Många viltfångade malar förlorar sin grönaktiga glans efter att de hållits i fångenskap ett tag, så därför förväntar jag mig inte att denna kvarstår. Men de kommer säkerligen att förbli minst lika dekorativa med sin svagt orange pannfläck som väl egentligen är mera en gyllene rand som även täcker gällocket, och den styvt segellikt upprätthållna ryggen med sin tydliga ljusa första fenstråle, vars färg förlöper som en fortsättning på randen. En vacker och sympatisk *Corydoras*, som jag hoppas kommer att få större spridning bland akvarister.

Några kvällar efter den senaste nyintroduktionen strävar aeneusarna oförtrutet vidare, huvudstupa med nosen i botten som hungriga dammsugare. Schwartzina däremot står prydligt upp-

ställda på rad framför rutan och „blinkar” åt mig, jag slår vad om att någon har talat om för dem vem det är som kommer med maten! Medans de följer mig med blicken släcker jag för natten.

Christina Pawelzik, Västerås Mars 2002.